

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ У ФАРМАЦІЇ**

**XI науково-практична конференція
з міжнародною участю**

**«Професійний менеджмент
в сучасних умовах розвитку ринку»**

14 грудня 2022 року

матеріали конференції

**м. Харків
2022**

Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України

Науково-дослідний центр індустріальних проблем
розвитку НАН України

Вища школа економіки і менеджменту суспільного
управління в Братиславі (Словаччина)

Бізнес школа Лондонського університету Мідлсекс (Великобританія)

Харківський національний університету ім. В. Н. Каразіна

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова

Національний фармацевтичний університет
кафедра управління та забезпечення якості у фармації

**МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

XI науково-практична конференція з міжнародною участю

**«Професійний менеджмент
в сучасних умовах розвитку ринку»**
(Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 592 від 02.08.2021 р.)

Матеріали доповідей

14 грудня 2022 року

XI scientific-practical conference with international participation

**«Professional management in modern
conditions of development of market»**
(Registration certificate of the Ukrainian Institute of scientific-
technical and economic information № 592 from 02.08.2021)

Reports

14 December 2022

УДК 353 (075.8):338.24

П 84

Редакційна колегія: д.фарм.н., проф. Крутських Т.В., к.е.н., доц. Глєбова Н.В.
(Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 592 від 02.08.2021 р.)

П 84 Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку : Матеріали доповідей XI науково-практичної конференції з міжнародною участю (14 грудня 2022 р.). – Х.: НФаУ, 2022. – 265 с.

Матеріали тез доповідей XI науково-практичної конференції з міжнародною участю «Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку» містять результати теоретичних і практичних досліджень науковців з актуальних проблем за провідними напрямками розвитку сучасного менеджменту.

Матеріали адресовані науковцям, фахівцям-практикам, аспірантам, магістрантам і всім читачам, хто цікавиться питаннями розвитку сучасного менеджменту.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікаціях.

УДК 353 (075.8):338.24

© НФаУ, 2022.

Олексієнко Р. Ю. Місце інновацій у стратегічному управлінні розвитком організації у сучасних умовах	117
Панасюк О. О. Цифрова стратегія в управлінні людськими ресурсами	120
Федотова Ю. В. Основні детермінанти та види міжнародних торговельних суперечок	122
Шостак С. А. Актуальність удосконалення збутової діяльності компанії	127

СЕКЦІЯ 5. МАРКЕТИНГОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Zhadko S. V., Demko A. A. Relevance of the TikTok platform as a digital-marketing tool in the pharmacy field	129
Воєцький В. С., Світлічна К. С. Сутність та особливості інформаційної діяльності підприємства	131
Дзюбенко В. О. Теоретичні аспекти управління маркетинговою діяльністю підприємства в соціальній мережі	133
Жадько С. В., Бабічева Г. С., Стахньова О. М. Напрямки адаптації роботи медичних представників в умовах військового стану	135
Кот О. А., Глєбова Н. В. Особливості управління організації на основі використання інструментарію івент-менеджменту	137
Митрович О. С., Глєбова Н. В. Визначення завдань управління маркетинговими дослідженнями	139
Михайленко Д. Г., Братченко А. С. Маркетинг персоналу: сутність та зміст поняття	141

СЕКЦІЯ 6. МЕНЕДЖМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Litvinova Olena, Atanas G., Atanasov. Patent analysis of innovative technologies to control diabetes mellitus	143
Болобан А. К., Лебедин А. М. Аналіз впливу стрес-факторів на продуктивність та якість життя населення	144
Бондарєва І. В., Герасимова О. А., Гришко В. В. Дослідження складнощів впровадження категорійного менеджменту в роботу аптек	145
Бондарєва І. В., Долгова А. В. Аналіз напрямів формування іміджу фармацевтичної організації	146
Бондарєва І. В., Єгоренко Т. С. Оцінка сильних та слабких сторін внутрішнього середовища аптечних закладів	147
Демченко Н. В. Системний підхід до визначення механізмів регулювання фармацевтичного ринку	148
Деренська Я. М. Оцінка результативності процесів проєктного управління на прикладі закладу охорони здоров'я	151
Зарічна Т. П., Британова Т. С. Маркетингове дослідження вітчизняного ринку макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів	154
Крутських Т. В., Ковальова В. І. Удосконалення системи мотивації персоналу у фармацевтичних закладах	158

2. Саричев Д. О. Ціннісно-процесне управління проектами на підприємстві : дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.04 / КНЕУ. Київ, 2017. 260 с.

**Маркетингове дослідження вітчизняного ринку макролідів,
лінкозамідів, стрептограмінів**

Зарічна Т. П. к. фарм. н., доцент закладу вищої освіти кафедри управління та економіки фармації Запорізького державного медичного університету,
toma.zarichnaya@gmail.com

Британова Т. С. к. фарм. н., асистент закладу вищої освіти кафедри фармацевтичної, органічної та біоорганічної хімії Запорізького державного медичного університету,
goculyats@gmail.com

У 2019 році почалась всесвітня пандемія на COVID-19, яка спричинена коронавірусом SARS-CoV-2. Загалом за час пандемії в Україні, за офіційними даними, захворіли понад 5,32 мільйона людей, 110 300 померли [2, с.299].

До протоколу лікування даного захворювання включено антибіотики групи макроліди, лінкозаміди та стрептограміни [1, с.1]. Тому важливим є своєчасне якісне забезпечення населення лікарськими засобами зазначеної групи.

У зв'язку з цим, метою даної роботи стало дослідження вітчизняного ринку макролідів, лінкозамідів та стрептограмінів.

В роботі були використані системно-аналітичний, математико-статистичний, порівняльний методи.

Ринок макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів швидко реагує на досягнення медицини. Його асортимент постійно поповнюється, що вимагає від фахівців доброї орієнтації і знання цього ринку.

Макроліди, лінкозаміди, стрептограміни відрізняються між собою механізмом дії, складом, вартістю і та ін.

Вивчення асортиментної структури проводили згідно з «Державним реєстром лікарських засобів України» в якому зареєстровано 136 найменувань ліків зазначеної дії [3].

Встановлено, що даний сегмент ринку налічує 51 (37,5 %) оригінальних препаратів і 56 (63,5 %) генериків. Із досліджуваної групи 136 (100 %) – моно препарати.

В асортименті медичних препаратів представлені різні лікарські форми. Перевагу мають тверді лікарські форми, їх частка складає 97 %. Серед твердих форм переважну більшість складають таблетовані форми (64 %), капсули представлені в меншій кількості (14 %). Також є форми у вигляді порошків для оральної суспензії (11 %), порошків ліофілізованих для приготування розчинів для інфузій (4 %) та гранул для оральної суспензії (4 %). Рідкі лікарські форми представлені виключно розчинами для ін'єкцій і становлять лише 3 % національного ринку зазначених груп антибіотиків.

На наступному етапі було проведено аналіз фірмової структури зазначеного сегменту ринку. Дані представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Дані щодо фармацевтичних фірм, які надають макроліди, лінкозаміди, стрептограміни на ринок лікарських засобів України

№ з/п	Підприємство-виробник, країна	Кількість лікарських форм	Співвідношення % до загальної кількості	Частка сегменту ринку (d_{ij})
1.	ПАТ НВЦ «Борщагівський ХФЗ», Україна	3	26,47	0,0221
2.	АТ "Вітаміни", Україна	1		0,0073
3.	ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", Україна	5		0,0367
4.	ТОВ "Астрафарм", Україна	4		0,0294
5.	ПАТ "Київмедпрепарат", Україна	9		0,0661
6.	ТОВ "Фарм. компанія "Здоров'я", Україна	6		0,0441
7.	СУП"Сперко Україна", Україна	3		0,0221
8.	ТОВ "Фармекс Груп", Україна	1		0,0073
9.	ПАТ "Хімфармзавод "Червона зірка", Україна	3		0,0221
10.	ПАТ "Монфарм", Україна	1		0,0073
11.	Артура Фармасьютікалз Пвт. Лтд., Індія	2	23,53	0,0147
12.	Іммакул Лайфсайєнсиз Прайвіт Лімітед, Індія	4		0,0294
13.	Фламініго Фармасьютікалс Лтд., Індія	5		0,0367
14.	Сан Фармасьютікал Індастріз Лімітед, Індія	1		0,0073
15.	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд, Індія	2		0,0147
16.	Джубілант Джєнерікс Лімітед, Індія	2		0,0147
17.	Баорна Фармасьютікалс, Індія	2		0,0147
18.	Евертоджен Лайф Сасєнсиз Лімітед, Індія	2		0,0147
19.	Ауробіндо Фарма Лімітед - Юніт VII, Індія	4		0,0294
20.	Маклеодс Фармасьютікалс Лімітед, Індія	2		0,0147
21.	Туліп Лаб Пвт. Лтд., Індія	1		0,0073
22.	ФДС Лімітед, Індія	2		0,0147
23.	Юнік Фармасьютікал Лабораторіз, Індія	3		0,0221
24.	Уорлд Медицини Ілач Сан. Ве Тідж. А.Ш., Туреччина	6	8,82	0,0441
25.	Сановель Ілач Санаї ве Тиджарет А.Ш., Туреччина	3		0,0221
26.	Нобел Ілач Санаї Ве Тиджарет А.Ш., Туреччина	2		0,0147
27.	Біофарма Ілач Сан.ве Тідж. А.Ш., Туреччина	1		0,0073
28.	Санофі С.П.А., Італія	2	4,41	0,0147
29.	Аббві С.р.л., Італія	4		0,0294
30.	KRKA, Словенія	10	10,29	0,0735
31.	Сандоз Фармасьютікалз д.д., Словенія	4		0,0294
32.	ПЛІВА Хрватска д.о.о., Хорватія	13	9,56	0,0956
33.	Делфарм Сен Ремі, Франція	1	2,21	0,0073
34.	Фарева Амбуаз, Франція	2		0,0147
35.	Блуфарма-Індустрія Фармацевтика, С.А., Португалія	3	2,21	0,0221
36.	Медокемі ЛТД, Кіпр	1	2,21	0,0073
37.	Фармасайнс Інк., Канада	2	1,47	0,0147
38.	АТ "Адамед Фарма", Польща	2	1,47	0,0147
39.	С. К. Сандоз С. Р. Л., Румунія	2	1,47	0,0147
40.	Пфайзер Менюфекчуринг Бельгія НВ, Бельгія	2	1,47	0,0147
41.	Рівофарм СА, Швейцарія	2	1,47	0,0147
42.	ТОВ "Фармтехнологія", Республіка Білорусь	2	1,47	0,0147
43.	ТОВ "Зентіва", Чеська Республіка	1	0,74	0,0073
44.	"Хемофарм" АД, Сербія	1	0,74	0,0073
Всього		136	100 %	

З табл. 1 видно, що тільки 26,47 % досліджуваних лікарських засобів виробляють на території України.

Серед 10 вітчизняних фірм-виробників лікарських засобів зазначеної дії лідером виступає ТОВ "Київмедпрепарат", який виготовляє 25,00 % вітчизняних макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів, а 73,53 % препаратів даної групи надходить із-за кордону, з 16 країн від 35 фармацевтичних компаній.

Лідером серед іноземних виробників є Індія, 32 фармацевтичних компаній якої надають майже четверту частину (23,53 %) макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів на ринок України.

На наступному етапі була проаналізована конкурентоспроможність фірм, що надають лікарські засоби досліджуваної групи на національний фармацевтичний ринок [4, с.7].

Для визначення рівня конкуренції між виробниками препаратів-аналогів зазначеної дії розраховували коефіцієнт напруженості K_{vi} за формулою:

$$K_{vi} = \frac{n-1}{n}, \quad (1)$$

де n – кількість всіх конкурентних аналогів фірм [5, с.109].

При цьому досліджувані лікарські препарати були згруповані за діючими речовинами на 7 груп згідно класифікації АТС:

- група еритроміцину;
- група спіраміцину;
- група мідекаміцину;
- група кларитроміцину;
- група азитроміцину;
- група кліндоміцину;
- група лінкоміцину гідрохлориду;

Результати розрахунку наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Показники коефіцієнту напруженості між виробниками лікарських засобів – макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів

Назва діючої речовини	Коефіцієнт напруженості (K_{vi})
Еритроміцин	0,50
Спіраміцин	0,90
Мідекаміцин	-
Кларитроміцин	0,97
Азитроміцин	0,99
Кліндоміцин	0,83
Лінкоміцину гідрохлорид	0,80

З даних таблиці видно, що найбільша конкуренція спостерігається серед виробників азитроміцину ($K_{vi} = 0,99$) кларитроміцину ($K_{vi} = 0,97$).

В подальшому дослідженні розраховано частку сегменту національного фармацевтичного ринку, яку займає кожна з фірм-виробників макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів.

Розрахунок проводили за формулою:

$$d_{ij} = \frac{n_{ij}}{\sum n_{ij}}, \quad (2)$$

де n_{ij} – кількість препаратів j -тої фірми в i -сегменті;

$\sum n_{ij}$ – сумарна кількість препаратів i -го сегменту, зареєстрованих в Україні.

Згідно отриманих даних (табл. 1) видно, що найбільша питома вага в досліджуваному сегменті припадає KRKA, Словенія ($d_{ij} = 0,0735$).

Серед досліджуваних препаратів зустрічаються оригінальні патентовані препарати. Їх питома вага в тій чи іншій фармакотерапевтичній групі показує, наскільки ця група є привабливою для досліджень в плані оновлення новими лікарськими засобами. Це так звані препарати «Brandname» або «фірмові».

Питома вага фірмових препаратів по групах дозволяє визначити рівень монополізації відповідних сегментів ринку. Для порівняльної оцінки цих показників використовується умовний коефіцієнт монополізації сегментів ринку – K_μ .

$$K_\mu = B_n / \sum N_j, \quad (3)$$

B_n – число фірмових препаратів;

$\sum N_j$ – сумарне число зареєстрованих препаратів в j -той фармакотерапевтичній групі.

Нами був розрахований коефіцієнт монополізації. Результати розрахунку наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Коефіцієнт монополізації запатентованих макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів

№ з/п	Назва фірми виробника	Патентизація	K_μ
1.	ПЛІВА Хрватска д.о.о., Хорватія	13	0,0956
2.	KRKA, Словенія	10	0,0735
3.	ПАТ "Київмедпрепарат", Україна	6	0,0441
4.	САНОФІ С.П.А., Італія	4	0,0294
5.	Аббві С.р.л., Італія	4	0,0294
6.	Сандоз Фармасьютікалз д.д., Словенія	4	0,0294
7.	Нобел Ілач Санаї Ве Тіджарет А.Ш., Туреччина	2	0,0147
8.	Кусум Хелтхкер Пвт Лтд, Індія	2	0,0147
9.	С. К. Сандоз С. Р. Л., Румунія	2	0,0147
10.	Делфарм Сен Ремі, Франція	1	0,0074
11.	ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця", Україна	1	0,0074
12.	"Хемофарм" АД, Сербія	1	0,0074
13.	ТОВ "Зентіва", Чеська Республіка	1	0,0074

З даних таблиці видно, що серед фармацевтичних фірм, які постачають досліджуємої групи на ринок України, фірма ПЛІВА Хрватська д.о.о., Хорватія має найвищий коефіцієнт монополізації ($K_{\mu}=0,0956$).

Висновки:

1. Дослідження асортименту макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів, які знаходяться в обігу на території України, показало гетерогенність зазначеного сегменту фармацевтичного ринку України: в наявності є тверді і рідкі лікарські форми як оригінальні, так і генерики.

2. Аналіз фірмової структури дозволив встановити, що на національному ринку макролідів, лінкозамідів, стрептограмінів переважають препарати іноземних країн-виробників (73,53 %), найбільшу частку з яких складають ліки з Індії (23,53 %).

3. Вивчення конкурентоспроможності показало, що найвища конкуренція спостерігається серед виробників, в числі яких є й українські, препаратів-аналогів: азитроміцину ($K_{vi} = 0,99$) та кларитроміцину ($K_{vi}=0,97$).

Використана література:

1. Coronavirus Death Rate (COVID-19) – Worldometer URL: <https://www.worldometers.info/coronavirus/coronavirus-death-rate/>.

2. Spellberg B., Bartlett J. G., Gilbert D. N. The Future of Antibiotics and Resistance. *N. Engl. J. Med.* 2013; 368: С. 299–302.

3. Державний реєстр лікарських засобів. URL: <http://www.drlz.kiev.ua>.

4. Громовик Б. П. Характеристика основних методик визначення конкурентоспроможності лікарських засобів. *Фармацевтичний журнал*, 2004. №3. С. 7–11.

5. Бушуева И. В., Карпова О. И., Демченко В. А., Маковик Ю. В. Методические подходы к определению устойчивости товарной и конкурентной позиции фармацевтической фирмы в условиях рынка и ограниченной роли государства. *Запорожский медицинский журнал*, 2004. №1. С.109 – 111.

Удосконалення системи мотивації персоналу у фармацевтичних закладах

Крутських Т. В., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності
«Менеджмент» ОП «Менеджмент організацій і адміністрування»
Національного фармацевтичного університету

Ковальова В. І., к.е.н, доцент закладу вищої освіти кафедри управління
та забезпечення якості у фармації
Національного фармацевтичного університету
tvkrut@ukr.net

В умовах, що склалися в Україні на сьогоднішній день, проблема мотивації персоналу набула важливого значення, оскільки продуктивна діяльність робітників, можлива лише за умови створення належної мотиваційної основи та